

# Föreskrifter om avfall för Östersunds kommun

Dessa reviderade föreskrifter som antogs 2026-03-19 av kommunfullmäktige är en del  
av kommunens renhållningsordning.

Dnr: KS-00758-2025

# Innehåll

|                                                                            |           |
|----------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Föreskrifter om avfall för Östersunds kommun .....</b>                  | <b>1</b>  |
| <b>Innehåll .....</b>                                                      | <b>2</b>  |
| <b>1. Inledande bestämmelser.....</b>                                      | <b>4</b>  |
| Föreskrifter som gäller kommunens avfallshantering .....                   | 4         |
| Stöd för kommunfullmäktiges beslut .....                                   | 4         |
| Termer och begrepp .....                                                   | 4         |
| Ansvar för avfallshandlingen.....                                          | 4         |
| Tillsynsmyndighet .....                                                    | 4         |
| Avgifter .....                                                             | 4         |
| <b>2. Sortering och överlämning av avfall under kommunalt ansvar.....</b>  | <b>5</b>  |
| Sortering av avfall .....                                                  | 5         |
| Informationsskyldighet .....                                               | 5         |
| Hämtningsområde .....                                                      | 5         |
| Hämtningsintervall avfall .....                                            | 5         |
| Skyldighet att lämna avfall.....                                           | 5         |
| <b>3. Anlägga, sköta behållare och annan utrustning .....</b>              | <b>6</b>  |
| Ansvar för skötsel och innehåll.....                                       | 6         |
| <b>4. Åtgärder inför hämtning av avfall.....</b>                           | <b>7</b>  |
| Paketering av mat- och restavfall .....                                    | 7         |
| Innehåll och fyllnadsgrad behållare.....                                   | 7         |
| Uppställning av behållare .....                                            | 7         |
| En- och tvåbostadshus.....                                                 | 7         |
| Flerbostadshus.....                                                        | 8         |
| Latrinbehållare.....                                                       | 8         |
| Ny – och ombyggnation av avfallsutrymmen och avfallsanordningar.....       | 8         |
| Nyinstallation av fettavskiljare .....                                     | 8         |
| Hämtnings- och transportvägar .....                                        | 8         |
| <b>5. Enskilda avloppsanordningar .....</b>                                | <b>9</b>  |
| Slam från enskilda avloppsanordningar.....                                 | 9         |
| <b>6. Särskilt om avfall under kommunalt ansvar från verksamheter.....</b> | <b>10</b> |
| Fett som är kommunalt avfall från avskiljare .....                         | 10        |
| Spillfett som är kommunalt avfall.....                                     | 10        |

|                                                                                                                  |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>7. Verksamhetsavfall .....</b>                                                                                | <b>10</b> |
| Uppgiftsskyldighet .....                                                                                         | 10        |
| <b>8. Åtgärder om föreskrifter inte följs.....</b>                                                               | <b>10</b> |
| <b>9. Undantag.....</b>                                                                                          | <b>11</b> |
| Handläggning av anmälning- och ansökningsärenden .....                                                           | 11        |
| Tidsbegränsning av undantag .....                                                                                | 11        |
| Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall under kommunalt ansvar .....                 | 11        |
| Förlängt tömningsintervall slam .....                                                                            | 12        |
| Förlängt tömningsintervall fettavskiljare.....                                                                   | 12        |
| Särskilda skäl för dragväg .....                                                                                 | 13        |
| Uppehåll i hämtning av restavfall, matavfall, slam från enskilda anläggningar och slam från fettavskiljare ..... | 13        |
| Dispens från skyldigheten att överlämna avfall under kommunalt ansvar till kommunen .....                        | 13        |
| Befrielse från att lämna över avfall under kommunalt ansvar till kommunen när avfall inte uppstår .....          | 14        |
| Anmälan avseende insamling av förpackningsavfall för samlokaliserade verksamheter .....                          | 14        |
| Övriga undantag .....                                                                                            | 14        |
| <b>10. Ikraftträdande .....</b>                                                                                  | <b>14</b> |
| <b>11. Bilagor .....</b>                                                                                         | <b>15</b> |
| Bilaga 1. Definitioner av termer och begrepp .....                                                               | 15        |
| Bilaga 2. Sortering av avfall.....                                                                               | 16        |
| Bilaga 3. Hämtningsintervall .....                                                                               | 20        |

# 1. Inledande bestämmelser

## Föreskrifter som gäller kommunens avfallshantering

1 § För kommunens avfallshantering gäller:

- Miljöbalken.
- Föreskrifter om avfallshantering i förordningar som är meddelade med stöd av miljöbalken och andra författningar.
- Renhållningsordning för Östersunds kommun som består av: Program för avfall och Strategi för avfall som tillsammans utgör kommunens avfallsplan samt de här lokala föreskrifterna.

I §§ 43 - 56 finns bestämmelser om under vilka förutsättningar undantag från föreskrifterna kan medges.

## Stöd för kommunfullmäktiges beslut

2 § Med stöd av 15 kap. 38, 39 och 41 §§ miljöbalken (1998:808) och 9 kap. 1–2 §§ avfallsförordningen (2020:614) meddelar kommunfullmäktige dessa föreskrifter för avfallshantering i Östersunds kommun.

## Termer och begrepp

3 § Definitioner av termer och begrepp som är använda i dessa föreskrifter finns i bilaga 1 eller i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen.

## Ansvar för avfallshanteringen

4 § Tekniska nämnden har verksamhetsansvaret för den kommunala avfallshanteringen. Tekniska förvaltningens sektor Avfall VA, nedan kallad renhållaren, utför planering av avfallsverksamheten, drift av avfallsanläggningar samt beställning av insamling och behandling av avfallet.

## Tillsynsmyndighet

§ 5 Miljö- och samhällsnämnden är kommunal tillsynsmyndighet enligt miljöbalken.

## Avgifter

§ 6 Kommunen tar ut avgift enligt 27 kap. 4 § miljöbalken. Avgiften är beslutad av kommunfullmäktige och finns i den senast beslutade avfallstaxan. Avgiften gäller för insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall.

## 2. Sortering och överlämning av avfall under kommunalt ansvar

### Sortering av avfall

§ 7 Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare ska sortera ut avfallsslag enligt bilaga 2 och hålla det skilt från annat avfall.

Fastighetsinnehavare ska göra det möjligt att sortera ut de avfallsfraktioner som ska lämnas till renhållaren för borttransport enligt dessa föreskrifter så att fraktionerna är skilda från varandra.

### Informationsskyldighet

§ 8 Fastighetsinnehavare är skyldig att informera den eller de som bor eller är verksamma på fastigheten om dessa föreskrifter.

### Hämtningsområde

§ 9 Hämtningsområdet är hela Östersunds kommun.

### Hämtningsintervall avfall

§ 10 Ordinarie hämtning av avfall under kommunalt ansvar sker med de intervall som framgår av bilaga 3.

Om olägenhet av betydelse skulle uppstå kan miljö- och samhällsnämnden, efter samråd med renhållaren, besluta att avfall ska hämtas med kortare intervall än de intervall som anges i bilaga 3.

### Skyldighet att lämna avfall

§ 11 Avfall under kommunalt ansvar ska lämnas till renhållaren om inte annat sägs i dessa föreskrifter.

Utsorterade avfallsslag hämtas vid fastigheten, vid överenskommen eller anvisad plats enligt § 30. Det utsorterade avfallet ska transporteras bort så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår.

Hämtningsintervall och storlek på behållare ska motsvara behovet av borttransport av avfall under kommunalt ansvar från fastigheten.

Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare ska upplysa renhållaren om ändrade förhållanden av betydelse för avfallshanteringen för fastigheten.

### 3. Anlägga, sköta behållare och annan utrustning

#### § 12 Anskaffande, anläggande och ägande

- avfall hämtas i behållare som är godkända av renhållaren.
- det är renhållaren som äger och tillhandahåller kärl, säckar och latrinbehållare.
- det är renhållaren eller fastighetsinnehavaren som äger och tillhandahåller behållare för insamling av farligt avfall.
- det är fastighetsinnehavaren som skaffar och installerar bottentömmande behållare. Behållarna ska vara möjliga att tömma med kranbil försedd med dubbel- eller enkelkrok. Installation och placering ska ske enligt renhållarens anvisningar.
- fastighetsinnehavaren ansvarar för och bekostar installation av övriga förekommande anordningar och utrymmen för avfallshantering inom fastigheten såsom sopskåp, djupbehållare, soputrymme m.m.
- fastighetsinnehavaren skaffar och installerar enskilda avloppsanordningar och fettavskiljare.

#### Ansvar för skötsel och innehåll

§ 13 Ägare av behållare ansvarar för märkning, reparation och, vid behov, utbyte av behållare. När renhållaren ska utföra sådant underhåll ska behållaren vara tillgänglig. Märkning ska ske enligt anvisning från renhållaren.

##### **Fastighetsinnehavarens ansvar:**

- för vård och rengöring av behållare.
- för att avfallet förvaras på så sätt att olägenheter inte uppstår, till exempel att kärl inte överfylls eller att nedskräpning runt kärl inte förekommer.
- för att soprum är rena och endast är för avfall.
- för att meddela ändringar till renhållaren och byte av lås ska alltid ske i samråd med renhållaren.
- för underhåll av övriga anordningar och utrymmen för avfallshanteringen som finns inom fastigheten.

Renhållaren ska ha tillträde till de förvaringsplatser i fastigheten där renhållaren ska utföra arbete.

## 4. Åtgärder inför hämtning av avfall

### Paketering av mat- och restavfall

§ 14 Avfall ska vara sorterat och förpackat enligt anvisningarna i bilaga 2 så att skada, arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet inte uppkommer.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för att kärlet går lätt att tömma och att avfallet inte är fastfruset eller på annat sätt fastnat i kärlet.

§ 15 Matavfall ska läggas i matavfallspåsar godkända av renhållaren.

### Innehåll och fyllnadsgrad behållare

§ 16 Behållarna får endast användas för förvaring av det avfall som behållarna är avsedda för.

§ 17 Behållaren får inte fyllas mer än att den kan stängas. Den får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta, lyfta vid tömning, eller att arbetsmiljökrav inte kan tillgodoses. Vid upprepade överfyllnad är fastighetsinnehavaren skyldig att byta till större eller flera avfallsbehållare alternativt tätare tömningsintervall.

§ 18 Glödande avfall får inte lämnas till kommunens avfallshantering.

### Uppställning av behållare

§ 19 Senast kl 07:00 på hämtningsdagen ska behållaren stå på överenskommen plats. Renhållaren får besluta om att behållare ska placeras på motsatt sida av vägen.

Avfallsbehållare som är uppställd utomhus ska vara placerad på ett sådant sätt att risk för brandspridning är förebyggd.

Behållare ska stå vid fastighetsgräns så nära hämtningsfordonets uppställningsplats som möjligt såvida inte särskilda skäl föreligger.

### En- och tvåbostadshus

§ 20 Där hämtning sker med baklastande sopbil får inte avståndet mellan behållare och anföringsplats för sopbil överstiga 5 m. Kärlet ska vara ställt så att draghandtaget är lättillgängligt från dragvägen och får till exempel inte vara vänt mot vägg eller buskage.

§ 21 Där hämtning sker med sidolastande bil ska fastighetsinnehavaren placera kärlet vid väggkant före hämtning, dock inte så att det hindrar vägunderhåll eller att fara för trafiken uppstår. Draghandtaget ska vara vänt bort från bilens uppställningsplats (vägen) om hämtning önskas. Avstånd mellan mat- och restavfallskärlet ska vara minst 0,5 m.

## Flerbostadshus

§ 22 Vid hämtning från flerbostadshus bör avståndet mellan de gemensamma kärlen och sopbilens anföringsplats inte överstiga 10 m. Om dragvägen överstiger 10 m kan en avgift tas ut enligt fastställd avfallstaxa. Dragväg för kärl får ej överstiga 50 meter.

## Latrinbehållare

§ 23 Fastighetsinnehavaren ska försluta latrinbehållare och lämna behållaren på den plats som överenskommes med renhållaren.

Behållare som renhållaren hämtar får väga högst 15 kg, den ska vara rengjord på utsidan och får inte innehålla ovidkommande saker som kan försvåra behandlingen av latrinerna som plastsäckar, kläder och andra fasta föremål.

## Ny – och ombyggnation av avfallsutrymmen och avfallsanordningar

Regler för ny och ombyggnation av avfallsutrymmen och avfallsanordningar finns bland annat i Boverkets byggregler, arbetsmiljölagen och i Europaparlamentets och rådets förordning om livsmedelshygien.

§ 24 Dragvägen d.v.s. avståndet mellan behållare i avfallsutrymmen och sopbilens anföringsplats ska inte överstiga 10 m.

Renhållaren ska besiktiga och godkänna byggnaden/avfallsanordningen innan den tas i bruk.

## Nyinstallation av fettavskiljare

§ 25 Vid installation av ny fettavskiljare ska den följa gällande svensk standard vilken för närvarande är SSEN1825. Fettavskiljaren ska ha larm och provtagningsbrunn.

Avfall VA ska godkänna fettavskiljaren innan den kopplas till det kommunala avloppsnätet.

## Hämtnings- och transportvägar

§ 26 Fastighetsinnehavaren ska se till att dragvägen är hårdgjord, fri från hinder, snöröjd och halkfri inför hämtning av avfallet så att den som utför hämtningen utan svårighet kan förflytta kärlen.

§ 27 Fastighetsinnehavaren ska se till att transportväg fram till uppställningsplatsen för hämtning, är i farbart skick. Transportvägen ska inför hämtning ha fri sikt, hållas fri från hinder, vara snöröjd och halkfri.

Väg för hämtning av avfall ska vara dimensionerad och i sådant skick att den är farbar vid varje hämtningstillfälle, för de hämtningsfordon som normalt används i



hämtningsområdet. Det innebär bland annat att transportväg ska vara tillräckligt bred och ha tillräckligt fri höjd längs hela sträckan för hämtningsfordonen. Träd och annan växtlighet får inte inkräkta på den fria höjden. Vägens lutning får inte medföra risker för hämtningspersonalen eller andra personer som vistas i området. Det ska finnas tillräcklig plats för att vända. Backning ska undvikas.

Det är renhållaren som avgör vägens farbarhet.

§ 28 Om vägen inte är farbar ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättsinnehavare och renhållaren komma överens om en annan plats att lämna avfallet på. Kommunen anvisar en plats om fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättsinnehavaren och renhållaren inte kommer överens.

§ 29 Fastighetsinnehavare ska själv transportera sitt kommunala avfall till en plats som renhållaren och fastighetsinnehavaren har kommit överens om eller som är anvisad av kommunen i de fall där fastigheten:

- ligger avsides i förhållande till hämtningsfordonets körväg,
- saknar väg eller broförbindelse

§ 30 Tekniska nämnden beslutar om anvisning av plats.

## 5. Enskilda avloppsanordningar

### Slam från enskilda avloppsanordningar

§ 31 Enskilda avloppsanordningar ska vara lättillgängliga för tömning. Anordningar är slutna tankar, slamavskiljare, fosforfälla, minireningsverk eller andra motsvarande anordningar som ger upphov till avfall under kommunalt ansvar.

Slamavskiljare kan vara uppdelad på flera brunnar men räknas ändå som en anordning. Om det på fastigheten finns en anordning för toalettavatten och en anordning för bad-, disk- och tvättavatten räknas det som två anläggningar.

§ 32 Lock eller manlucka ska

- kunna öppnas av en person,
- får inte vara övertäckt vid tömning
- får väga max 15 kg.
- om locket kan skjutas åt sidan utan att lyftas kan en vikt på max 35 kg accepteras.

§ 33 Fastighetsinnehavaren ansvarar för anordningens skötsel och underhåll. Avstånd mellan uppställningsplats för slambil och anordningen bör inte överstiga 10 meter för befintliga anordningar och ska inte överstiga 10 m för nya anordningar. Det får inte skilja mer än 6 höjdmeter mellan slamavskiljarens botten och uppställningsplats för slamtömningsfordon.

Se § 27 för information om hämtningsväg samt bilaga 3 för hämtningsintervall för slam.

§ 34 Anordning som kräver byte av filtermaterial ska vara placerad så att den är åtkomlig för hämtningsfordon. Anordning där filtermaterialet är i filterkassett eller säck ska vara anlagd så att fordon som är utrustad med kran kan hämta materialet.

Filtermaterial i lösvikt ska vara sugbart. För tömning av filtermaterial i lösvikt gäller samma bestämmelser om avstånd mellan slamsugningsfordonets angoringsplats och slambrunn eller motsvarande, samt sughöjd, som gäller annan slamsugning.

## **6. Särskilt om avfall under kommunalt ansvar från verksamheter**

§ 35 Avfall under kommunalt ansvar från verksamheter ska hållas skilt från annat avfall. För avfall under kommunalt ansvar från verksamheter gäller 7–34 §§ om det inte står något annat i dessa föreskrifter.

### **Fett som är kommunalt avfall från avskiljare**

§ 36 Tömning ska ske så ofta att fett inte följer med avloppsvattnet ut på det kommunala nätet i en högre halt än vad som anges i Allmänna bestämmelser för brukande av Östersunds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning (ABVA). Fastighetsinnehavaren ska se till att fettavskiljaren blir återfylld med vatten efter tömning. För placering, lock, med mera gäller samma regler som för slamavskiljare se §§ 31–32.

§ 37 Hämtning sker med de intervall som framgår av bilaga 3.

### **Spillfett som är kommunalt avfall**

§ 38 Ska förvaras i kärl som är godkända av renhållaren.

## **7. Verksamhetsavfall**

### **Uppgiftsskyldighet**

§ 39 Den som yrkesmässigt bedriver verksamhet som ger upphov till avfall ska lämna de uppgifter som kommunen behöver som underlag för kommunens avfallsplaner.

## **8. Åtgärder om föreskrifter inte följs**

§ 40 Renhållaren har rätt att inte utföra ordinarie hämtning om föreskrifterna i 14–27 §§ samt 31–34 §§ inte följs. När felet är åtgärdat hämtas avfallet antingen vid

nästa ordinarie hämtningstillfälle eller efter beställning av extrahämtning mot avgift.

## 9. Undantag

### Handläggning av anmälning- och ansökningsärenden

§ 41 Undantag från avfallsföreskrifterna handläggs av ansvarig nämnd enligt vad som anges nedan. För handläggning kan en avgift tas ut enligt fastställd taxa.

### Tidsbegränsning av undantag

§ 42 Undantag kan tidsbegränsas.

### Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall under kommunalt ansvar

#### *Kompostering och eldning av trädgårdsavfall*

§ 43 Trädgårds och parkavfall ska i första hand komposteras på fastigheten eller lämnas till kommunens anvisade mottagningsplatser. Avfallet lämnas till kommunen enligt sorteringsbilagan.

Eldning av löv, kvistar, och annat trädgårdsavfall inom områden med detaljplan är förbjuden under tiden 1 april – 30 september. Eldning på fastigheten under övrig tid får ske under förutsättning att avfallet är torrt samt att eldningen endast medför ringa eller helt tillfälliga störningar för människors hälsa eller miljön.

Valborgsmässoafton och första maj omfattas inte av denna bestämmelse. Eldning får aldrig ske i strid med gällande brandföreskrifter.

Undantaget omfattar inte trädgårdsavfall med invasiva växter. Sådant avfall ska lämnas till kommunen enligt vad som framgår i sorteringsbilagan.

#### *Kompostering av matavfall*

§ 44 Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren får kompostera matavfall från det egna hushållet på den egna fastigheten efter anmälan till miljö- och samhällsnämnden.

Förutsättningarna för kompostering av matavfall är att:

- fastigheten har utrymme för kompostjorden.
- behållaren för kompostering av matavfallet är skadedjurssäker, ventilerad och isolerad. Krav på isolerad behållare gäller inte fastighetsinnehavare med fritidshus med sommarhämtning av restavfall.

- komposteringen sker på sådant sätt att olägenhet för omgivningen inte uppstår.

#### *Latrin*

§ 45 Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare får inom planlagt område ta hand om latrin på den egna fastigheten efter anmälan till miljö- och samhällsnämnden på det sätt som nämnden föreskriver.

Vid bebyggelse utanför planlagt område, får fastighetsinnehavaren ta hand om latrin på den egna fastigheten utan anmälan om det inte medför risk för förorening av yt- eller grundvatten eller i övrigt orsakar olägenheter i omgivningen.

## **Förlängt tömningsintervall slam**

§ 46 En enskild avloppsanordning som belastas i betydligt lägre grad än vad den är dimensionerad för kan få förlängt tömningsintervall.

- permanentbostad med WC kan slamtömning maximalt medges vartannat år,
- permanentbostad med BDT-avlopp vart fjärde år
- fritidshus med WC vart fjärde år.
- fritidshus med BDT-avlopp medges inget förlängt tömningsintervall.

Ansökan om förlängt tömningsintervall lämnas till miljö- och samhällsnämnden. Ansökan ska vara inne senast två månader innan aviserad tömningsperiod.

## **Förlängt tömningsintervall fettavskiljare**

§ 47 Förlängt tömningsintervall av fettavskiljare

#### *Anslutna till kommunalt avlopp*

Fastighetsinnehavaren till en fettavskiljare kan ansöka om förlängt tömningsintervall förutsatt att den då klarar utgående halt av fett enligt Allmänna bestämmelser för brukande av Östersunds kommuns allmänna vatten – och avloppsanläggning (ABVA).

Ansökan om förlängt tömningsintervall ska lämnas till Tekniska nämnden. Ansökan ska lämnas in senast 1 månad innan önskad start på förlängningen av intervallet.

#### *Ansluten till enskilt avlopp*

Fastighetsinnehavaren till en fettavskiljare kan ansöka om förlängt tömningsintervall förutsatt att hen kan visa på att det enskilda avloppets funktion inte påverkas negativt av tillfört fett.

Ansökan om förlängt tömningsintervall ska lämnas till Miljö- och samhällsnämnden. Ansökan ska lämnas in senast 1 månad innan önskad start på förlängningen av intervallet.

## Särskilda skäl för dragväg

§ 48 Vid särskilda skäl och efter anmälan kan längre dragväg än de som angivits i §§ 20, 21, 24 och 33 medges.

Anmälan lämnas till Tekniska nämnden.

## Uppehåll i hämtning av restavfall, matavfall, slam från enskilda anläggningar och slam från fettavskiljare

§ 49 Anmälan om uppehåll ska lämnas till tekniska nämnden. Uppehåll kan ges upp till tre år innan ny anmälan måste ske. Avgiftsbefrielse gäller endast avgiften för respektive avfallslag.

§ 50 Uppehåll i hämtning av *matavfall och restavfall* (fast intervall) medges:

- vid permanentbostad och fritidshus med åretrunthämtning om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid av minst ett år. Anmälan ska lämnas in senast 1 månad innan önskad start på uppehållet.
- för fritidshus med sommarabonnemang gäller om uppehållet är minst ett år, anmälan ska lämnas in senast den 31 mars varje år.
- endast i de fall även uppehåll i slamtömning finns i samma period

§ 51 Uppehåll i hämtning av *slam från enskilda avloppsanordningar* medges om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid av minst ett år. Anmälan ska lämnas in senast 1 månad innan tömningsperioden för området påbörjas.

Innan uppehållet behöver anläggningen tömmas på sitt slam om den har använts efter förra tömningen.

§ 52 Uppehåll i hämtning av *fettavskiljarslam* kan medges om verksamheter som tillför fett till avloppsvatten är tillfälligt stängda. Anmälan ska lämnas in senast 1 månad innan önskad start på uppehållet. Innan uppehållet behöver anläggningen tömmas på sitt fett om den har använts efter förra tömningen.

## Dispens från skyldigheten att överlämna avfall under kommunalt ansvar till kommunen

§ 53 Om fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavaren kan ta hand om sitt avfall på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt kan hen efter ansökan få dispens från hämtning av det avfall som enligt lag (15 kap. 24 § 1st. Miljöbalken) ska hanteras av kommunen.

Dispenser, enligt § 53 från skyldigheten att överlämna kommunalt avfall till kommunen söks hos miljö- och samhällsnämnden.

## **Befrielse från att lämna över avfall under kommunalt ansvar till kommunen när avfall inte uppstår**

§ 54 Om fastighetsinnehavare eller nyttjanderättsinnehavare kan visa på att det avfall man söker befrielse för inte uppkommer och med planerat brukande av fastigheten i framtiden inte heller kommer att uppkomma kan hen efter anmälan få befrielse från hämtning. Innan befrielse träder i kraft behöver behållare sluttömmas om de har använts efter senaste tömningen. Befintliga matavfallskärl och restavfallskärl återtass.

Befrielse enligt § 54 söks hos Tekniska nämnden

## **Anmälan avseende insamling av förpackningsavfall för samlokaliserade verksamheter**

§ 55 En verksamhet som delar förpackningskärl med hushåll (samlokaliserad verksamhet) ska anmäla detta till kommunen.

Anmälan ska lämnas till Tekniska nämnden.

## **Övriga undantag**

§ 56 Ytterligare undantag från föreskrifterna kan medges av miljö- och samhällsnämnden om det är påkallat av lokala förhållanden eller särskilda omständigheter.

## **10. Ikraftträdande**

Dessa föreskrifter träder i kraft den 2026-03-19 då föreskrifter för avfallshantering för Östersunds kommun 2022-12-20 upphör att gälla. Tidigare meddelade dispenser och andra beslut meddelade med stöd av de upphävida föreskrifterna ska anses meddelade med stöd av motsvarande bestämmelser i denna föreskrift.

## 11. Bilagor

### Bilaga 1. Definitioner av termer och begrepp

Följande termer och begrepp används i dessa föreskrifter med de betydelser som anges här:

1. Med **avfall** avses varje ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med (15 kap 1 § Miljöbalken 1998:808).

2. Med **hantera avfall** avses att

1. samla in, transportera, sortera, återvinna, bortskaffa eller ta annan fysisk befattning med avfall, eller

2. vidta åtgärder som inte innebär fysisk befattning med avfall men som syftar till att avfall samlas in, transporteras, sorteras, återvinns, bortskaffas eller byter ägare eller innehavare (15 kap 5§ Miljöbalken 2020:601).

3. Med **kommunalt avfall** avses detsamma som i 15 kap. 3 § miljöbalken, det vill säga avfall som kommer från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, med undantag för vad som anges i 15 kap. 3 § 1 - 6 punkterna.

4. Med **avfall under kommunalt ansvar** avses kommunens ansvar att behandla avfall enligt 15 kap. 20 § miljöbalken.

5. Med **fastighetsinnehavare** avses den som äger fastigheten eller den som enligt 1 kap 5 § Fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.

6. Med **nyttjanderättshavare** avses den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja fastigheten.

7. **Permanentboende** är den som är folkbokförd på fastigheten som avses.

8. **Fritidsboende** är den som är folkbokförd på annan fastighet än den som avses.

9. Med **förvaringsplats** menas utrymme eller avgränsad plats för förvaring av avfall.

10. Med **avfallsbehållare** avses kärl, container eller liknande som är avsett att innehålla någon typ av avfall.

11. Med **återvinning** avses de åtgärder som anges i bilaga 1 till Avfallsförordningen (2020:614).

12. Med **producent** avses den som yrkesmässigt tillverkar, för in till Sverige eller säljer en vara eller en förpackning, eller den som i sin yrkesmässiga verksamhet frambringar avfall som kräver särskilda åtgärder av renhållnings- eller miljöskäl.

13. Med **fastighetsnära insamling** (FNI) avses insamling av avfall i direkt anslutning till boendet.

## Bilaga 2. Sortering av avfall

I dessa sorteringsanvisningar beskrivs sortering för hushåll samt sortering av avfall under kommunalt ansvar från verksamheter.

Avfall ska sorteras enligt följande:

| Typ av avfall                                                                         | Anvisning/ Hämtning                                                                                                                                                                                                                                            | Paketering och förvaring                                                                                                                                                                                                                             | Exempel                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Farligt avfall och elektronik från hushåll</b>                                     | Hushållen ska lämna sitt farliga och elektroniska avfall på kommunens återvinningscentraler, i miljöskåp som finns i vissa butiker eller via fastighetsnära insamling.<br><br>Elektronikavfall kan lämnas på annan insamlingspunkt upprättad av producenterna. | Ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll.<br><br>Olika typer av farligt avfall får inte blandas eller spädas ut med (1) andra slag av farligt avfall, (2) annat avfall eller (3) andra ämnen eller material.                                   | Oljeavfall, oljefilter, lösningsmedel, färgrester, syror, alkalier, kvicksilver, bekämpningsmedel, datorer, TV-apparater, vitvaror, radioapparater, stereoanläggningar, spisar, ljuskällor, textylor eller lampor, tvättmaskiner samt övriga elektriska apparater med batteri eller sladd samt batterier. |
| <b>Farligt avfall och elektronik från verksamheter som utgörs av kommunalt avfall</b> | Ska lämna sitt elektroniska avfall till Gräfsåsens avfallsanläggning. Hämtning av elektronik och kemikalier kan beställas separat enligt kommunens avfallstaxa.                                                                                                | Ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll och transportdokument ska bifogas.<br><br>Olika typer av farligt avfall får inte blandas eller spädas ut med (1) andra slag av farligt avfall, (2) annat avfall eller (3) andra ämnen eller material. | Farligt avfall och elektronik från verksamheter kan vara kommunalt avfall, se Naturvårdsverkets Vägledning till definitionen av kommunalt avfall                                                                                                                                                          |
| <b>Sprutor och kanyler</b>                                                            | Ska lämnas till apotek                                                                                                                                                                                                                                         | Ska lämnas i godkänd behållare som delas ut gratis av apoteken.                                                                                                                                                                                      | Sprutor och kanyler                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Förpackningar från hushåll och samlokaliserade verksamheter</b>                    | Till återvinningsstation eller fastighetsnära insamling.                                                                                                                                                                                                       | Lämnas lösa i de kärl/behållare som tillhandahålls                                                                                                                                                                                                   | Äggkartonger, mjölkpaket, konserverburkar och syltburkar                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Bildäck</b>                                                                        | Bildäck ska lämnas till producentens insamlingssystem                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                      | Bildäck                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Läkemedel</b>                                                                      | Lämnas till producenternas insamlingssystem (apotek)                                                                                                                                                                                                           | Enligt anvisningar från apoteken                                                                                                                                                                                                                     | Läkemedel som inte kommer användas ex utgången datum.                                                                                                                                                                                                                                                     |



| Typ av avfall                                                                 | Anvisning/ Hämtning                                                                                                                                                                          | Paketering och förvaring                                                                                                                                                                                                                                  | Exempel                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Elektronik och bilbatterier, se Farligt avfall ovan</b>                    |                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                   |
| <b>Matavfall</b>                                                              | Matavfall från hushåll och verksamheter lämnas i kärl. Matavfall borttransporteras enligt de hämtningsintervall som anges i bilaga 3                                                         | Matavfall ska läggas i matavfallspåsar godkända av renhållaren. Påsen ska förslutas.                                                                                                                                                                      | Grönsaksrens, kaffesump, bröd-, kött- och fiskrester, samt hushållspapper, servetter, upptorkat fett från stekpannor.                                             |
| <b>Före detta livsmedel som utgörs av kommunalt avfall från verksamheter.</b> | Hämtas enligt de hämtningsintervall som anges i bilaga 3                                                                                                                                     | Fast avfall läggs i kärl, vid behov förpackat i påse godkänd av renhållaren.<br><br>Flytande avfall hålls i fat.                                                                                                                                          | Avpaketerade varor eller varor utan förpackning från livsmedelsbutiker.<br>Fast: Grönsaker, kött, bröd, torrvaror.<br>Flytande: Ex mjölk, fil, dryck, soppa, sås. |
| <b>Returpapper från hushåll och verksamheter</b>                              | Returpapper ska lämnas vid återvinningsstation eller via fastighetsnära insamling                                                                                                            | Lämnas löst i de behållare/ kärl som tillhandahålls.                                                                                                                                                                                                      | Dagstidningar, tidskrifter, direktreklam och kataloger                                                                                                            |
| <b>Matfett och matoljor</b>                                                   | Lämnas på återvinningscentral och fastighetsnära insamling om tjänsten är tillgänglig alternativt sorteras som restavfall.                                                                   | Ska förvaras i behållare med tätslutande lock. Maximalt 1,5 liter flytande emballerat avfall får läggas i behållare för restavfall om det kan ske utan att emballaget går sönder. Större mängd matfetter eller frityroljor lämnas på återvinningscentral. | Frityrolja, annan matolja/matfetter.                                                                                                                              |
| <b>Spillfett från verksamheter</b>                                            | Kan lämnas till Gräfsåsens avfallsanläggning. Hämtning kan beställas separat enligt kommunens avfallstaxa.                                                                                   | Ska förvaras i behållare godkänd av renhållaren alternativt hållas över till fat på återvinningscentralen.                                                                                                                                                | Frityrolja, annan matolja från restauranger.                                                                                                                      |
| <b>Fett från fettavskiljare (verksamheter)</b>                                | Hämtas enligt de hämtningsintervall som anges i bilaga 3                                                                                                                                     | Ska vara åtkomligt för Tömning.                                                                                                                                                                                                                           | Fett från restaurangers fettavskiljare                                                                                                                            |
| <b>Skrymmande avfall från hushåll</b>                                         | Skrymmande avfall från hushållen lämnas vid återvinningscentral eller via fastighetsnära insamling. På återvinningscentralen ska avfallet sorteras och lämnas enligt instruktioner på plats. | Vid återvinningscentral och fastighetsnära insamling enligt instruktioner på plats.                                                                                                                                                                       | Stort, tungt och skrymmande avfall t ex utrangerade möbler, mattor, leksaker som ej går att återbruka.                                                            |
| <b>Skrymmande avfall från verksamheter som utgörs av kommunalt avfall</b>     | Lämnas till Gräfsåsens avfallsanläggning.                                                                                                                                                    | Lämnas löst i behållare som tillhandahålls.                                                                                                                                                                                                               | Skrymmande avfall från verksamheter kan vara kommunalt avfall, se Naturvårdsverkets Vägledning till                                                               |

| Typ av avfall                                                           | Anvisning/ Hämtning                                                                                                                                                                                                                                     | Paketering och förvaring                                                                                                                                                                                                                                                   | Exempel                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                            | definitionen av kommunalt avfall.                                                                                                        |
| <b>Trädgårdsavfall från hushåll</b>                                     | Trädgårdsavfall lämnas vid återvinningscentral eller vid annan av kommunen anvisad plats.                                                                                                                                                               | Lämnas enligt instruktioner på plats.                                                                                                                                                                                                                                      | Stammar, grenar, kvistar eller löv, gräs, häck-klipp.                                                                                    |
| <b>Invasiva växter från hushåll</b>                                     | Lämnas i särskilda behållare vid återvinningscentral eller vid annan av kommunen anvisad plats.                                                                                                                                                         | Läggs i genomskinliga plastsäckar, väl förslutna.                                                                                                                                                                                                                          | Alla växter som finns med på EU:s förteckning över invasiva främmande arter, blomsterlupin, parksallat, kanadensiskt gullris, bergklint. |
| <b>Övrigt återvinningsbart avfall</b>                                   | Lämnas till återvinningscentral                                                                                                                                                                                                                         | Lämnas enligt instruktioner på plats.                                                                                                                                                                                                                                      | Metall, plastprodukter, lastpallar                                                                                                       |
| <b>Trädgårdsavfall från verksamheter som utgörs av kommunalt avfall</b> | Lämnas till Gräfsåsens avfallsanläggning.                                                                                                                                                                                                               | Lämnas enligt instruktioner på plats.                                                                                                                                                                                                                                      | Trädgårdsavfall från verksamheter kan vara kommunalt avfall, se Naturvårdsverkets Vägledning till definitionen av kommunalt avfall.      |
| <b>Invasiva växter som utgörs av kommunalt avfall från verksamheter</b> | Lämnas till Gräfsåsens avfallsanläggning                                                                                                                                                                                                                | Läggs i genomskinliga plastsäckar, väl förslutna. Lämnas enligt instruktioner på plats.                                                                                                                                                                                    | Alla växter som finns med på EU:s förteckning över invasiva främmande arter, blomsterlupin, parksallat, kanadensiskt gullris, bergklint  |
| <b>Restavfall från hushåll</b>                                          | Restavfall från hushåll och verksamheter lämnas i kärl. Restavfall borttransporteras Enligt hämtningsintervall som anges i bilaga 3.                                                                                                                    | Restavfall som läggs i behållare förpackas i påse av lämpligt material och storlek. Det paketerade avfallet ska vara väl förslutet så att avfallet inte kan spridas. Avfall ska vara väl emballerat så att skada, arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet inte uppkommer. | Dammsugarpåsar, blöjor, våtservetter, sanitetsprodukter.                                                                                 |
| <b>Restavfall som utgörs av kommunalt avfall från verksamheter</b>      | Se ovan.                                                                                                                                                                                                                                                | Se ovan.                                                                                                                                                                                                                                                                   | Städsopor, avfall från personalutrymmen.                                                                                                 |
| <b>Bygg- och rivningsavfall från hushåll</b>                            | Ska sorteras ut enligt gällande lagkrav Bygg- och rivningsavfall från mindre renoveringar ska lämnas till återvinningscentral.<br><br>Avfall från mer omfattande renoveringar ska lämnas till Gräfsåsens avfallsanläggning enligt gällande avfallstaxa. | Lämnas löst i behållare som tillhandahålls.                                                                                                                                                                                                                                | Trä, mineral (betong, tegel, sanitetsporslin, mineralull), metall, glas (planglas), plast och gips.                                      |
| <b>Latrin</b>                                                           | Hämtas efter budning vid överenskommen plats.                                                                                                                                                                                                           | Endast kärl tillhandahållna av renhållaren får användas.                                                                                                                                                                                                                   | Latrin                                                                                                                                   |

| Typ av avfall                                           | Anvisning/ Hämtning                                                                                                    | Paketering och förvaring                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Exempel                              |
|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
|                                                         |                                                                                                                        | Behållaren ska vara väl förslutna och rengjorda på utsidan.                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                      |
| <b>Slam från enskilda avloppsanordningar</b>            | Hämtas enligt intervall, se bilaga 3.                                                                                  | Slamavskiljare, minireningsverk och slutna tankar                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Avloppsslam                          |
| <b>Fosforfiltermaterial från små avloppsanordningar</b> | Hämtas efter budning.                                                                                                  | Filtermaterial från fosforfällor och andra jämförbara filter ska vara förpackat eller tillgängligt på ett sådant sätt att hämtning kan utföras av fordon utrustat med kran eller suganordning.                                                                                                                                        | Filtermaterial                       |
| <b>Döda sällskapsdjur</b>                               | Lämnas för kremering eller läggs i restavfallet (om djuret ryms i en soppåse).                                         | Ska förpackas väl innan det läggs i behållare för restavfall. Mindre sällskapsdjur kan även grävas ner på den egna fastigheten, förutsatt att graven är så djup att djur hindras från att gräva upp kroppen, att ingen misstanke om smitta föreligger samt att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. | Döda sällskapsdjur                   |
| <b>Större djur och slakt- och jaktavfall</b>            | Gällande föreskrifter från Jordbruksverket ska beaktas. Samråd ska ske med miljö- och hälsa innan nedgrävning av häst. | Gällande föreskrifter från Jordbruksverket ska beaktas.                                                                                                                                                                                                                                                                               | Häst, slaktrester                    |
| <b>Ej återvinningsbart</b>                              | Lämnas till återvinningscentral enligt instruktion på plats                                                            | Lämnas löst i behållare som tillhandahålls.                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Trasigt porslin, keramik, dricksglas |

## Bilaga 3. Hämtningsintervall

Hämtning utförs enligt nedan angivna intervall. Särskilda förhållanden så som dåligt väglag och helgdagar kan göra att hämtningsdagar tillfälligt ändras.

Förlängt hämtningsintervall kan medges efter särskild prövning enligt §§ 46-47.

Avfallsslagen i tabellerna nedan hämtas med fasta intervall. Övriga avfallsslag hämtas vid behov efter beställning.

För ytterligare information om hämtningsintervall, se Avfallstaxa för Östersunds kommun.

### Hämtning av restavfall, matavfall och förpackningar

| Avfallsslag                            | En- och tvåbostadshus (permanentboende)                                             | En- och tvåbostadshus (fritidsboende*)                                              | Flerbostadshus                                                                                            | Verksamheter                                                                                              |
|----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Restavfall</b>                      | Ordinarie hämtningsintervall: var 14:e dag<br>Extrahämtning beställs via kundcenter | Ordinarie hämtningsintervall: var 14:e dag<br>Extrahämtning beställs via kundcenter | Enligt fast hämtningsschema men inte tätare än tre gånger/vecka.<br>Extrahämtning beställs via kundcenter | Enligt fast hämtningsschema men inte tätare än tre gånger/vecka.<br>Extrahämtning beställs via kundcenter |
| <b>Matavfall</b>                       | Ordinarie hämtningsintervall: var 14:e dag<br>Extrahämtning beställs via kundcenter | Ordinarie hämtningsintervall: var 14:e dag<br>Extrahämtning beställs via kundcenter | Enligt fast hämtningsschema men inte tätare än tre gånger/vecka.<br>Extrahämtning beställs via kundcenter | Enligt fast hämtningsschema men inte tätare än tre gånger/vecka.<br>Extrahämtning beställs via kundcenter |
| <b>Före detta livsmedel (fast)</b>     |                                                                                     |                                                                                     |                                                                                                           | Enligt fast hämtningsschema men inte tätare än två gånger/vecka                                           |
| <b>Före detta livsmedel (flytande)</b> |                                                                                     |                                                                                     |                                                                                                           | Enligt fast hämtningsschema men inte tätare än en gång/vecka                                              |
| <b>Förpackningar</b>                   |                                                                                     |                                                                                     | Enligt beställning hos auktoriserad entreprenör                                                           | Enligt överenskommelse med auktoriserad entreprenör                                                       |

\*Hämtning från fritidshus som har valt säsongshämtning sker under vecka 20 - 37.

## Hämtning från enskilda avloppsanordningar

Hämtning sker enligt i förväg uppgjorda scheman och med följande lägsta tömningsfrekvens:

| Enskild avloppsanordning                                            | Lägsta tömningsfrekvens                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Permanentbostad med toalett</b>                                  | Slamtömning en gång per år                                                                                                                                                                                |
| <b>Permanentbostad med bad, disk och tvätt-avlopp (BDT)</b>         | Slamtömning en gång vartannat år                                                                                                                                                                          |
| <b>Fritidshus med toalett</b>                                       | Slamtömning en gång vartannat år                                                                                                                                                                          |
| <b>Fritidshus med Bad, disk och tvätt-avlopp (BDT)</b>              | Slamtömning en gång vart fjärde år                                                                                                                                                                        |
| <b>Minireningsverk</b>                                              | Ska tömmas i enlighet med det tillstånd som getts av kommunens tillsynsmyndighet för enskilda avloppsanordningar och ska följa leverantörens anvisningar. I annat fall sker tömning minst en gång per år. |
| <b>Slutna tankar</b>                                                | Hämtning sker efter särskild beställning                                                                                                                                                                  |
| <b>Filtermaterial från fosforfilter och andra jämförbara filter</b> | Hämtas i enlighet med det tillstånd som kommunens tillståndsmyndighet för enskilda avloppsanordningar gett samt följa leverantörens anvisningar.                                                          |

Hämtning kan ske oftare mot särskild beställning. Fastighetsägaren ska kontrollera att klassningen enligt ovan motsvarar **avloppsanordningens** utformning.

Med hänsyn till snö- och köldförhållanden bör extratömningar av slamavskiljare och tömning av slutna tankar planeras in före vintersäsongen.

Tömning av slamavskiljare utförs i den ordning som renhållaren bestämmer. Årlig tömning sker med högst åtta veckors förskjutning i förhållande till föregående ordinarie tömning.

## Hämtning av fett från avskiljare som utgörs av kommunalt avfall från verksamheter

| Anordning                                     | Lägsta tömningsfrekvens                                                              |
|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| Fettavskiljare kopplade till kommunalt avlopp | minst var tredje månad. Utgående fetthalt får inte överstiga kraven i ABVA.          |
| Fettavskiljare kopplade till enskilt avlopp   | minst 1 ggr/år eller enligt beslut från tillsynsmyndighet för det enskilda avloppet. |